MAATALOUS

Sektori on pieni eikä sitä voi verrata esimerkiksi maitoon, mutta perunan viennillä pienet ja keskisuuret yritykset ovat luoneet paljon työtä lähialueelleen. **TOIMITUSJOHTAJA AKI AUNOLA PERUNAKAUPPA LUONNOSTA OY**

Lohkokirjanpidon muistiinpanot ovat avuksi IP-viljelyssä

IP-viljely tulee pakolliseksi ensi vuoden alussa. Käytännössä se vaatii viljelijöitä pitämään aiempaa tarkempia muistiinpanoja kasvinsuojelusta. Nykyisilläkin lohkokirjanpito-ohjelmilla siitä selviää, vakuuttavat ohjelmien valmistajat.

Viljelysuunnittelu- ja lohkokirjanpito-ohjelmia valmistavat yritykset ovat jo varautuneet integroidun kasvinsuojelun eli IP-viljelyn vaatimuksiin.

Ohjelmia käyttävät viljelijät eivät tosin ole näiden ominaisuuksien perään vielä kyselleet, kertovat MT:n kyselyyn vastanneet ohjelmistovalmistajat.

Integroitu kasvinsuojelu edellyttää viljelijöiltä käytännössä ennen muuta kasvukauden aikaisia muistiinpanoja niin havaituista kasvintuhoojista kuin niiden torjunnastakin. Lisäksi kasvinsuojelu pitää suunnitella etukäteen mahdollisimman hyvin.

Valtaosa IP:n kannalta tärkeistä ominaisuuksista on käytössä ohjelmissa jo nyt. Useita täydennyksiä ohjelmiin on luvassa vielä ensi kevään aikana ennen kasvukauden alkua, valmistajat lupaavat.

Ensi kesänä joka ohjelmaan

Integroitu kasvinsuojelu on pakollista kaikille viljelijöille ensi vuoden alusta lähtien.

Käytännössä se tarkoittaa kasvinsuojelun huolellista ennakkosuunnittelua, kasvintuhoojien säännöllistä tarkkailua kasvukauden aikana sekä kaiken kasvinsuojeluun liittyvän tarkkaa kirjaamista muistiin. Muistiinpanoja tarvitaan myös talvella, sillä edellisen kesän muistiinpanot ovat avuksi seuraavan vuoden kasvinsuojelun suunnittelussa.

Lisäksi valvonta perustuu todennäköisesti pitkälti kasvinsuojelua koskeviin muistiinpanoihin (MT 18.11.).

Lohkokirjanpidon avuksi on saatavilla suomeksi neljä tietokoneohjelmaa, Suonentiedon Agrineuvos, Softsalon Peltotuki, Datatechin Pelto W ja Pro Agrian Wisu.

Niistä jokaisessa onnistuvat kasvinsuojelua koskevat perusmuistiinpanot viimeistään ensi kevään ohjelmistopäivityksen jälkeen. Näitä muistiinpanoja ovat kasvintuhoojien kuten rikkakasvien, kasvitautien ja tuholaisten havainnot sekä niiden torjunta, sen ajankohta, käytetyt valmisteet ja torjunnan onnistuminen.

Esimerkiksi Agrineuvoksessa kukin tuhoojatyyppi kirjataan kullekin lohkolle omaksi ”tapahtumakseen”.

Tapahtumaan kirjataan havaintopäivämäärä sekä viljelijän tarpeelliseksi kokemat lisätiedot, esimerkiksi havaittujen tuhoojien määrä.

”Liitteeksi voi tallentaa dokumentteja ja valokuvia”, kertoo Suonentiedon sovellusneuvoja **Miia Korkalainen.**

Säätiedot voi saada automaattisesti

Integroidun kasvinsuojelun yksi oleellinen periaate on sääolojen ottaminen huomioon torjunnan tarvetta arvioitaessa. Wisua lukuun ottamatta kaikissa ohjelmissa säähavainnot on mahdollista kirjata lohkokohtaisesti.

Wisussa säähavaintojen kirjaamisesta on luovuttu, koska Ilmatieteen laitoksen tuottama säädata on nykyisin vapaasti käytettävissä, kertoo tuotepäällikkö **Jani Kivipelto** Maatalouden laskentakeskuksesta.

Ilmatieteen laitoksen tuottamasta aineistosta saa tilakohtaisen säätiedon suoraan ohjelmaan, jos hankkii viime vuodesta lähtien markkinoilla olleen Wisu Ennuste -lisäosan.

Havainnot suoraan pellolta ohjelmaan

Tietokoneohjelmaa käyttävä voi ensi kesänä halutessaan unohtaa kynänpätkän ja taskulehtiön kotiin, sillä jokaiseen ohjelmaan pystyy tekemään automaattisella paikkatiedolla varustettuja muistiinpanoja vaikka piiriojan pientareelta.

Paikkatieto tarkoittaa käytännössä sitä, että ohjelma paikantaa laitteen sijainnin satelliittien avulla. Tämän sijainnin se tallentaa ohjelmalla tehtävään muistiinpanoon.

Tarvittava laitteisto on kuitenkin syytä tarkastaa etukäteen. Peltotuki-ohjelman mobiilikäyttö vaatii Windows 8 -käyttöjärjestelmällä varustetun tabletin, kertoo **Juhani Soiluva** Softsalo Oy:stä.

Wisuun ja Pelto W:hen mobiilikäyttöominaisuus tulee automaattisesti ensi kevään ohjelmistopäivityksessä.

Agrineuvokseen pitää puolestaan hankkia mobiilikäyttöä varten ensi keväänä julkaistava Agrismart Mobiili -lisäosa. Se toimii kaikilla markkinoilla olevilla mobiililaitteilla käyttöjärjestelmästä riippumatta, Korkalainen lupaa.

Osa ohjelmista antaa torjuntahälytyksen

Osaan ohjelmista on saatavilla torjunnan tarpeesta ilmoittava hälytysominaisuus ainakin lisämaksusta.

”Torjuntatarpeen muutoksesta huomautuksen antava ominaisuus sisältyy kevään 2014 päivitysversioon”, lupaa **Raimo Kunnari** Pelto W:tä valmistavasta Datatechistä.

Wisussa hälytys sisältyy Wisu Ennuste -lisäosaan.

Kivipellon mukaan Wisu Ennuste yhdistää lohkokirjapidosta kasvitaudin riskiin vaikuttavat tekijät Ilmatieteen laitoksen tuottamiin tilakohtaisiin säätietoihin.

”Sen perusteella ohjelma laskee taudin todennäköisyyden lohkolla viikon kuluttua. Kun kasvitaudin riskiarvo ylittyy, Wisu Ennuste lähettää hälytyksen viljelijän puhelimeen.”

Torjunnan tarpeeseen vaikuttavia tekijöitä ovat lohkon esikasvi, muokkausmenetelmä, viljelty lajike sekä kylvöpäivä.

JUHANI REKU

MARITA WAENERBERG

IP-viljelyä tukevat ominaisuudet lohkokirjanpito-ohjelmissa

Ohjelma	Kirjattavissa: kasvinsuojelutoimenpiteet	kasvintuhoojahavainnot	säähavainnot	Ohjelmaan voi ladata Ilmatieteen laitoksen säähavainto-aineiston	Ohjelmaan voi ladata oman sääaseman havainnot	Havainnot voi kirjata ohjelmaan mobiililaitteella 3) suoraan peltolohkolla	paikkatieto tallentuu automaattisesti kirjaukseen	Ohjelma tekee automaattisia hälytyksiä kasvinsuojelun tarpeesta kirjausten perusteella
Agrineuvos, Suonentieto	kyllä	kyllä	kyllä	ei	kyllä	kyllä 4)	kyllä	ei
Peltotuki, Softsalo	kyllä	kyllä	kyllä	ei	ei	kyllä 5)	kyllä	ei
Pelto W, Datatech	kyllä	kyllä 1)	kyllä 1)	ei	ei	kyllä 1)	kyllä	kyllä 1)
Wisu, Pro Agria	kyllä	kyllä	ei	kyllä 2)	ei	kyllä 1)	kyllä	kyllä 2)

1) Sisältyy kevään 2014 ohjelmistopäivitykseen. 2) Vaatii Wisu Ennuste -lisäosan. 3) Mobiililaite: tablettitietokone, älypuhelin. 4) Osa ensi keväänä julkaistavaa Agrismart Mobiili -ohjelmistoa. 5) Ohjelmaa pystyy käyttämään tabletilla, jossa on Windows 8 -käyttöjärjestelmä. Myös etäkäyttö Android-laitteella on mahdollista.

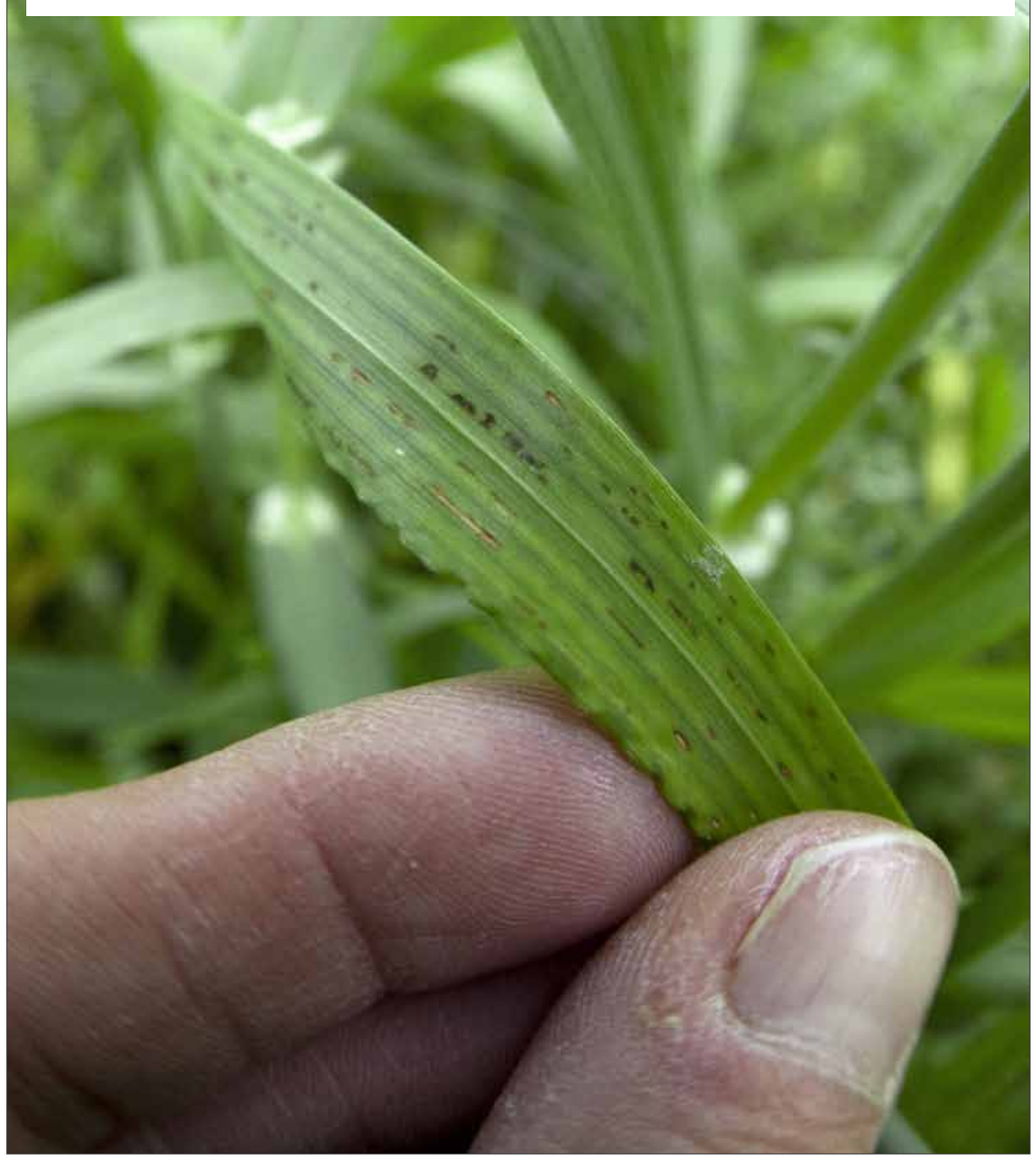

Kaikkiin tiloilla nykyisin käytössä oleviin lohkokirjanpito-ohjelmiin kasvitautihavainnon voi ensi kesänä kirjata muistiin jo pellolla. Osaan pystyy tallentamaan havainnostaan myös kuvia. Kuvassa lehtilaikkua ohralla.

MT SANOO SUOMEKSI

[Integroitu kasvinsuojelu]

Integroidussa kasvinsuojelussa eli IP-viljelyssä pyritään eri torjuntamenetelmiä yhdistelemällä vähentämään kemiallisten valmisteiden käyttöä.

VÄITÖS

Tuottajan ammattitaito vaikuttaa eläinten tuotokseen

Tuottajille ennestään selvä asia on nyt todistettu myös tutkimuksen keinoin: kotieläintuottajan ammattitaidolla on ratkaiseva vaikutus sekä eläinten hyvinvointiin että tuotokseen.

FM **Tiina Kauppinen** selvitti väitöstutkimuksessaan tuottajien omia käsityksiä eläinten hyvinvoinnin edistämisestä ja heidän asenteidensa vaikutusta eläinten tuotokseen.

Tuottajien asenteita selvitettiin haastattelujen sekä kyselytutkimuksen avulla.

Kauppinen havaitsi, että tuottajat hahmottivat eläinten hyvinvoinnin edistämisen neljänä eri kokonaisuutena: hyvien olosuhteiden järjestämisenä eläimille, eläinten terveydestä huolehtimisena, eläinten hyvänä kohteluna ja tuottajan omasta jaksamisesta huolehtimisena.

Tuottajien oman näkemyksen mukaan heidän asenteillaan on merkitystä eläinten hyvinvoinnille ja tuotokselle. Kauppisen tutkimuksen tulokset tukevat tätä.

Asenteilla on Kauppisen mukaan merkitystä jopa tuottajan oman työmotivaation kannalta, sillä eläinten käyttäytyminen hoitajaansa kohtaan vaikuttaa myös hoitajan mielialaan.

Asenneselvityksen jälkeen Kauppisen tutkimuksessa haastateltiin 30 sikatuottajaa ja arvioitiin eläinten hyvinvointia heidän tiloillaan. Selvisi, että tuottajan korkea ammattitaito ja sikojen hyvä terveys olivat yhteydessä suureen pahnuekokoon ja emakoiden lyhyeen lisääntymiskiertoon.

Tuottajien asenteiden ja eläinten hyvinvoinnin välisiä yhteyksiä mitattiin myös yhdistämällä kyselylomakkeella kerätty 117 maidontuottajan asenneaineisto sekä samoilta tiloilta ympäristöperäisillä mittareilla mitattu lypsylehmien ja vasikoiden hyvinvointiaineisto.

Tuottajan oma kokemus siitä, että eläinten hyvinvoinnin edistäminen on tärkeää ja helppoa, oli selvästi yhteydessä parempiin eläinten hyvinvoinnin edellytyksiin tilalla.

Tuottajien asenteiden ja eläinten tuotoksen yhteyttä tutkittiin lisäksi vertaamalla 124 sikatuottajan asenneaineistoa heidän tilojensa porsastuotokseen.

Eläinten hyvä kohtelu oli yhteydessä keskimääräistä suurempaan porsastuotokseen ja pienempään porsaskuolleisuuteen. Samoin vaikutti tuottajan kokemus siitä, että hyvien elinolojen järjestäminen eläimille on helppoa, sekä tuottajan mielenkiinto uutta tutkimus- ja asiantuntijatietoa kohtaan

Kauppinen väitteli eläinlääketieteellisessä tiedekunnassa Helsingin yliopistossa marraskuussa. **SATU LEHTONEN**

Huuhaa-palkinto geenimuuntelun vastustajille

Skepsis ry on myöntänyt vuoden 2013 Huuhaa-palkinnon Gmo-vapaa Suomi -kansalaiskampanjalle.

Huuhaa-palkinto myönnetään yhdistyksen mukaan vuosittain taholle, joka on kunnostautunut muka-tieteellisen ajattelun levittämisessä.

”Tänä vuonna annamme palkinnon tieteellisen tiedon vääristelyn ja pelotteluun perustuvan keskustelutavan vuoksi”, Skepsiksen puheenjohtaja **Otto J. Mäkelä** sanoo.

Gmo-vapaa Suomi -kansalaiskampanjan takana ovat muun muassa Kansalaisten Bioturvayhdistys ry., Luomuliitto ja Maan ystävät.

Skepsis pitää tärkeänä, että geenimuuntelusta keskustellaan muutenkin kuin tieteentekijöiden kesken. Keskustelun kannalta on olennaista, ettei tieteen tuloksia vääristellä. Gmo-vapaa Suomi -sivusto sisältää yhdistyksen mukaan runsaasti harhaanjohtavia väitteitä.

”Nykyisen tiedon ja tutkimusnäytön perusteella ei esimerkiksi ole syitä olettaa geneettisesti muunneltujen viljakasvien olevan turvattomia verrattuna perinteisin menetelmin jalostettuihin kasveihin”, Skepsis toteaa.

Vuonna 2012 Huuhaa-palkinnon sai kirkasvalokuulokkeistaan tunnettu Valkee Oy.

MT

Salaa kuvatut eläintilat läpäisivät tarkastukset

Oikeutta eläimille -yhdistyksen kuvaamilta tiloilta ei löytynyt eläinsuojelulain rikkomuksia.

Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran mukaan kuntien valvontaeläinlääkärit tarkastivat neljä tilaa, joista yhdistys julkaisi kuvamateriaalia 13. marraskuuta.

”Yhdistys luovutti alun perin kolmen tilan tiedot meille. Ne välitettiin aluehallintovirastoille, ja he päättivät tarkastuttaa neljä tilaa. Yhdelläkään ei havaittu lainsäädännön vastaista toimintaa”, ylitarkastaja **Taina Mikkonen** kertoo.

Tarkastetuista tiloista kaksi oli sikaloita, yksi lypsykarjatila ja yksi kanala.

Yhdistys julkaisi tällä viikolla uuden videon Kanta-Hämeessä Jokioisissa sijaitsevasta navetasta.

MT–STT

Perunan vientikieltoon toivotaan nopeaa ratkaisua

Perunanpakkaajat vaativat ripeää ratkaisua Venäjän heinäkuusta asti jatkuneeseen perunan tuontikieltoon EU-maista.

”Jos EU:n Venäjän kanssa käymissä neuvotteluissa ei pian saada ratkaisua ruokaperunan vientiin, on Suomen aloitettava Venäjän kanssa kahdenväliset neuvottelut”, toimitusjohtaja **Aki Aunola** Perunakauppa Luonnosta Oy:stä sanoo.

Osa EU-maista on jo käynyt Venäjän kanssa kahdenvälisiä neuvotteluja ja Puola on onnistunut avaamaan vientinsä Venäjälle.

”Ei etene neuvottelematta”

”Hidas neuvottelutahti on vahvasti ristiriidassa Suomen valtion vienninedistämisajatusten kanssa”, Aunola sanoo.

Valtio tavoittelee ruuan viennin tuplaamista nykyisestä vuoteen 2030 mennessä.

”Perunalla on ollut suuri merkitys elintarvikeviennissä. Sektori on pieni eikä sitä voi verrata esimerkiksi maitoon, mutta perunan viennillä pienet ja keskisuuret yritykset ovat luoneet paljon työtä lähialueelleen”, Aunola kertoo.

Pitkittyessään tuontikielto uhkaa romuttaa suomalaisten perunayritysten pitkäjänteistä työtä Venäjän vähittäiskauppamarkkinoilla, Aunola pelkää.

Peruna-alan toimijat ovat pyytäneet tapaamista maa- ja metsätalousministeriöön asiasta keskustelemiseksi ja odottavat nyt vastausta ministeriöstä.

Tuottajahinta alhaalla

”Suomalaisten perunanviljelijöiden ja pakkaamojen talous on mennyt tosi tiukalle. Viime vuoden kadon jäljiltä ei ole rahaa, ja nyt hinnat ovat alhaalla”, Aunola sanoo.

Suomessa perunan tuottajahinta on viime viikkoina ollut 12–15 euroa sadalta kilolta. Ranskassa ja Saksassa tuottajahinta on ollut samaan aikaan 26 euroa.

Vientikielto, ja epäilykset loppuuko kielto vai ei, lisää epätietoisuutta perunamarkkinoilla. Jos vientikielto päättyisi, lisääntyisi perunan kysyntä ja se vaikuttaisi myös tuottajahintoihin.

Vientikielto alkoi, kun Venäjä löysi keväällä EU-tuontiperunasta kasvituhoojia eikä katsonut saaneensa asiasta riittäviä selvityksiä EU:lta.

TUURE KIVIRANTA

Investointituen haku alkaa

Maatilojen investointituen ensimmäinen haku ensi vuodelle alkaa ensi viikon maanantaina 16.12. Hakuaika jatkuu tammikuun loppuun.

Hakuaikojen lisäksi hallitus päätti tuen yksityiskohdista viime viikolla.

Investointituen rahoituskohteet ja tukitasot säilyvät pääosin tämän vuoden tasolla.

Merkittävin muutos aiempaan on tuen rahoitus. Koska EU:n maatalouspolitiikan ohjelmakausi ja 141-artiklan voimassaolo päättyvät vuoden vaihteessa, ensi vuoden investointituki myönnetään kansallisista varoista.

Tiettyjen tukikohteiden korkeammat enimmäistuet ovat perustuneet 141-artiklaan, eivätkä korotukset ole enää sen vuoksi käytössä. Tukitason alentaminen on toteutettu alentamalla korkotuen enimmäismäärää.

Investointituesta on myös poistettu sika- ja siipikarjatalouden investointien eläinpaikkarajoite.

Lisäksi maatilan lämpökeskusten tukemisen edellytykset ovat jatkossa yhtenäiset koko maassa.

Ensimmäisen haun lisäksi investointituelle on ensi vuonna kolme hakuaikaa. Ne ovat 17.2.–28.3., 14.4.–15.8. ja 1.9–17.10.

Rakennetun maatalouskiinteistön hankintaan ja hakijasta riippumattomien vahinkotapausten johdosta tehtäviin investointeihin on jatkossakin jatkuva tukihaku.

MT

MAATALOUDESTA LYHYESTI

DeLaval myynyt yli 2 000 etäkäyttöjärjestelmää

DeLaval kertoo vuoden aikana toimittaneensa yli 2 000 maitotilan tuotannonohjausohjelmien etäkäyttöjärjestelmää.

Järjestelmän avulla huoltoteknikot, maitotilaneuvojat, eläinlääkärit ja ruokintaneuvojat voivat ottaa etäyhteyden maitotilan tuotannonohjausohjelmiin. Maitotila voi myöntää etäkäyttöoikeuden haluamilleen tahoille.

Ruotsissa yli 120 vuotta sitten perustettu DeLaval työllistää 4 500 ihmistä maailmanlaajuisesti.

Pakkaaja pitää merkitä kasvisten pakkaukseen

Kaikkien kokonaisina myytävien tuoreiden hedelmien, marjojen ja vihannesten pakkauksissa pitää olla merkittynä pakkaajan nimi ja osoite. Internet- tai sähköpostiosoite ei riitä, vaan pakkaukseen merkityllä osoitteella postin on löydettävä perille.

Jo aiemmin pakkauksissa on pitänyt ilmoittaa tuotteen alkuperämaa, jota ei saa ilmoittaa lyhenteenä.

Pakkaajatiedot ovat olleet EU:ssa pakollisia lokakuun alusta lähtien. Tavoitteena on parantaa kasvisten jäljitettävyyttä.

Uusien vaatimusten myötä Elintarviketurvallisuusvirasto Evira on päivittänyt ohjeen kasvisten myyntiä koskevista vaatimuksista.

Uutta tekniikkaa viljelyn avuksi
Testivoittaja sääasemat + helppokäyttöiset IPM- ohjelmistot kasvitautien ennustemalleineen

Integroitu kasvinsuojelu vähentää viljelyn ympäristöhaittoja - tuottavuus säilyy
Ympäristötukien tiukentuessa tarvitaan:
- yhä tarkempia ja monipuolisia sääasemia
- laadukkaita ohjelmistoja
- kansainvälisesti testattuja kasvitautien torjuntamalleja
YOUNG DAVIS BOLTEK
• sääasemat
• ukkoshälyttimet
• CarChip-loggerit
PRO AGRO 2 -paketti pukinkonttiin !
895 €
lisätiedot: www.iloy.fi/agro
Maahantuonti & markkinointi
(014) 3722134
asennus & koulutus
ILKKA LILJA Oy
myynti@iLoy.fi